

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre 6 kor — 21.	Félévre 9 kor — 21.
Negyedévre 3 kor — 11.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptalajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVAL:

Debreczen, Fővár Biedermann-palota földszint,
az udvarban belül.

Iparosok mozgalma.

A magyar iparosok mozogni kezdenek.

A kisiparosok egy küldöttsége a közoktatásügyi miniszternél járt, munkát és támogatást kérve. A küldöttség vezetője előadta, hogy a kisiparosok sorában diplomás építészek, diplomás kőművesek és ácsok vannak. Az asztalosok, a lakatosok, a mázólok stb., mind tapasztalt, jó mesteremberek, akik a legmesszebb menő biztosítékot nyújthatnák, az óvadékot is le tudják tenni s így a nagy vállalkozóra semmi szükségük sincs.

Az építést vezető ügyosztályok azonban annyira össze vannak forrva a nagyvállalkozókkal, hogy szinte lehetetlen a szövötközött kisiparosoknak ilyen nagyobb szabású vállalatot elnyerni, noha magától értetődik, hogy a törekvő magyar iparosok inkább megérdemlik a bizalmat. Örömmel tapasztalta a küldöttség, hogy a miniszter rokonszenvvel fogadta a

kisiparosok ügyét és azt mondá, hogy neki is elve a helyi ipari erőket igénybe venni és habár kötelező ígéretet nem tesz, annyit kijelent, hogy a kisiparosok törekvéseit is támogatni fogja.

Ez a kisiparosok mozgalma.

Az iparosvezérek pedig az ipartestületek országos központi bizottságának ülése után értekezletet tartottak, hogy megvitassák Bertsey György nagyváradai ipartestületi elnöknek indítványát, a melynek célja az iparosok érdekképviseletének nagyobb érvényesülése a parlamentben. Akik a vitában résztvettek, valamennyien egyetértettek abban, hogy az iparosok érdekét ezentul nyomatékosabban kell képviselni a parlamentben. Ezt annál kívánatosabbnak mondták, mert az agráriusok és kereskedők, sőt már az orvosok is szervezkednek, hogy érdekeik kellőképp képviseltessenek az országgyűlésen.

Végül abban állapodtak meg

egyhangulag, hogy bizottságot küldenek ki, mely érintkezésbe lép az ország összes ipartestületeivel és abban az irányban hat az iparosokra, hogy a képviselőválasztásoknál minden befolyásukkal oda hassanak, hogy ahol lehet, első sorban iparost, vagy az ipari érdekek hivatott szószólóját válasszák meg képviselőnek.

E mozgalom a nem iparosok: a nagyközönség részéről addig számíthat rokonszenves támogatásra, amíg távol áll a külön iparos párt alakítási törekvésektől.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

Dániel Gábor elnöklése alatt ma folytatta a Ház a honvédelmi költségvetés tárgyalását, mely váratlanul olyan hosszúra nyul.

Napirend előtt az elnök elpármentálta Csernátony Lajost és indítványára a Ház szokásos módon adott kifejezést részvételnek.

Bur földről.

Péchy Tibor burparancsnok felolvasása.

— Irta és az ingyen kenyér javára rendezett estélyen felolvasta: Péchy Tibor.

(Folyt.)

Egy másik mulatságos eset múlt év február 14-én történt, a rensburgi csata téren a fokföldön. Aznap kora reggel három oldalról támadtak meg az angolok fő táborát, de a csapatoknak még is sikerült előlünk elmenekülni és csak az üres tábor találtuk. Mi lovainkról le sem szállva vágatásban indultunk az ellenség után és 10 percznyi gyors menet után csakugyan meg is pillantottuk a hátvédet. Pár percznyi haroz következett, melyben elesett 25 angol, megsebesült vagy harmincz és elfogtunk 117-et. Épen a foglyoktól szedtük el a fegyvereket, mikor egy öreg boer oda szól egy honfittársamhoz, Ferenczy Miskához, a ki jelenleg is johannesburgban él, és a kivel én épen a lefolyt ütközetről beszélgettem, hogy tudja-e mi az instrument, a melyet ő épen most vett el egy angol fogolytól, de a melyet ő még soha sem látott. Oda nézve megpillantottunk kezében egy hajnyiró gépet. Ferenczy megmagyarázta neki, hogy mi az, mire a vén

boer igen megörült és kérte, hogy ha nem lesz neki terhére, legyen olyan jó és nyírja is meg mindjárt ott a helyszínen. Ferenczy körülbelül félig készült el a nyírással, mikor az első angol bomba szállott süvölte felénk, a boer felakart ugrani, hogy biztos helyre húzódjék de se Ferenczy, se én nem engedtük, hanem én lefogtam, Ferenczy pedig folytonos vigasztalás között, hogy ugyse találunk azok a bombák, nagy fhlegmával nyírta. Mikor elkészült vele, én is eleresztettem a boert, de jóformán még időnk sem volt körülnézni, a boer már lovon ült és ott hagyva a gépet a Ferenczy kezében, elvágattatott.

Mikor Cronje múlt év febr. 29-én kapitultált, a fokföldön harczoló boerok kényes helyzetbe jutottak, mert az angolok elvághatták volna őket.

Ez év elején én a Fokgyarmatban Collesberg körül operáló burcsapatok cenzurát vezénylő Schoemann Hendrik tábornok táborkarába voltam beosztva. A jobb szárnyon vezényelt Grohler, a balon de la Rey tábornok. Az összesnek az oly híres De Wett tábornok — az Oranje szabad állam vezénylő tábornoka — volt a főparancsnoka. Störinbergnal Olivier fokföldi bur tábornok állott Gatacre angol tábornokkal szemben, míg ellenükben French lovastábornok vezényelt. French azonban február elején lord Roberts parancsára lovas had-

osztályával szintén Cronje ellen fordult, úgy hogy az ő elvonulása után előttük csak egy körülbelül 10—12.000 emberből álló angol hadosztály maradt.

Február elején az angolok hol bal, hol jobb szárnyunkat akarták visszanyomni, de mindig véres fejjel küldtük őket vissza. Végre február 12, 13. és 14-én egyidejűleg tett támadással sikerült nekünk az angolokat az egész vonalon annyira visszaszorítani, hogy táborainkkal is beljebb vonulhattunk a Fokgyarmatba.

Schvemann táborát Rensburg Sidinghoz (vasuti állomás) helyezte át.

Itt kaptuk mi az első nyugtalanító hirt Cronje felől, melynek következtében de la Rey összes csapataival és Schvemann és Grobler tábornokok csapatainak legnagyobb részével elvonult Kimberley felé, de — mint a következmény mutatta — már későn. Február 27-én a búrokra oly híros Majuba-napon — Cronje kapitultált.

A csapatok elvonulása után Kimberley felé, haderőnk Rensburg körül leszállott 1200 emberrel Lemmer tábornok parancsnoksága alatt, miután Schvemann többrendbeli hiba elkövetése után állásától elmozdították és de Wett szintén Kimberley felé vonult el.

Hogy Cronje kapitulálása után a Fokföldön operáló bur csapatok mily helyzetbe jutottak, azt megmagyarázza egy

A legolcsóbb

gyapjuszövet bevásárlási forrás
= a legszolidabb =
szabott árak mellett

Weisz Adolf

posztókereske desében szerkeztjük
be. Kossuth-utca, Takarékpénztár.

Ujdonságok most érkeztek.

Belicska Béni előterjesztésére azután a szokásos 30 napi főtartással igazolták Targanyi Sándor jószáshelyi mandátumát.

Napirend előtt volt még egy incidens.

Az elnök agyanis utólagosan rendre utasította *Rátkay* Lászlót, azért, mert tegnapi beszédében valami olyanfélét mondott, hogy a király nem tartja meg esküjét.

— Ez a megjegyzés elkerülte a figyelmemet, — szölt az elnök, — csak utólag a gyorsírói jegyzetektől értesültem róla. És minthogy a kifejezés ellenkezik a parlamenti szabályokkal, *Rátkay* László képviselő urat rendreutasítom!

A jobboldal helyeselt. *Marjay* Péter meg odakiáltott az elnöknek:

— Csoda, hogy nem egy hónap mulva jut eszébe a rendreutasítás.

Erre a Ház a költségvetéstételt elfogadta és következett a 2. tétel, a dologi kiadások tárgyalása.

Gromon Dezső államtitkár szólalt föl és polemizált azokkal az ellenzéki szónokokkal, a kik eddig a budgethez hozzászóltak. Behatóan nyilatkozott a vezérkari tisztok dolgában emelt kifogásokkal.

Olyan halk hangon beszélt az államtitkár, hogy a szélső baloldal türelmetlenkedni kezdett:

— Hangosabban! Hangosabban!

— Nagyon sajnálom, — mondta *Gromon* — de én képtelen vagyok hangosabban beszélni. Hanem talán sziveskedjenek önök csöndesebben viselkedni!

Tagadta aztán a szónok, hogy a honvédségi nevelőiskolákban germanizálják a növendékeket. A növendékeket meg kell tanítani a német nyelvre, — ugyem — de ez még nem germanizálás. Minden tantárgyat magyarul adnak elő és csak azok számára van egy német gyakorló tanfolyam, a kik a közöshadsereg kötelékében akarnak lépni. Természetes az is, hogy a magyar

tehnikus kifejezések mellett a növendékeket a német technikus kifejezésekre is megtanítják. A tisztok is azon vannak, hogy minél jobban elsajátítsák a magyar nyelvet. Ha előfordul, hogy nyilvános helyeken némelyik honvédtiszt németül beszél a kolégájával, hát ezt megakadályozni nem lehet. Sok honvédtiszt a saját érdekében gyakorolja magát a német nyelvben, sőt sokan a szabadidejüket Németországban töltik, hogy ott minél jobban elsajátítsák a német nyelvet.

Azt hiszi, nem lehet rossz néven venni, ha a honvédnövendékek Ausztriába, sőt a külföldre is elmennek harcterepek tanulmányozására. Hiszen ezzel kötelességszerűleg csak az ismereteiket gyarapítják. Ugy véli, nem lehet jogos kifogást tenni az ellen, hogy a honvéd-növendékeket ily tanulmányi célokra viszik külföldre. Ez nemellenkezik a törvénnyel. A törvény csak mozgósítás, háboru esetén kívánja meg a törvényhozás hozzájárulását. Ő mindig őszintén ki mondja a véleményét.

Rátkay László: De Bécs felé is mondja ki.

Gromon Dezső: Kimondom, ha akarom, ott is. De görbe utakon sohasem járok.

Rátér ezután a beszállásokról ügyére és megadja e tekintetben a fölvilágosításokat.

A neki szemére vetett főrendiházi kijelentését csakugyan megtette, de azzal nem azt akarta kifejezni, mintha a magyar nép a lovakhoz nem értene, hanem azt, hogy a lónevelésben a magyar nem elég lelkiismeretes. Elősméri az egész világ, hogy a magyar huszár a világ legjobb katonája.

Ugron Gábor. A bakát dresszírozhatja a magyar ember? a lovat nem?

Gromon Dezső: Herman Ottó is elismeri, hogy a magyar megkinozza a lovat.

Ugron Gábor: A katonai brutálítások hazája.

Gromon Dezső: A beszállásokról megjegyzi, hogy az a törvények intézkedései szerint történik. Azon váddal szemben, mintha a honvédelmi ministeriumból német átiratok mennének Bécsbe, határozottan kijelenti, hogy ily eset elő nem fordul s elő sem fog fordulni. Ha valahol, úgy a honvédelmi ministeriumban szó sem lehet protektióról. (Éljenzés jobbról). Megengedi, hogy az elszállásolásoknál történtek az egyesek részéről, azt mindenkor megtorolták. Kijelenti, hogy a VII. csendőrkerület a ministeriummal horvát nyelven érintkezik s azt a törvény írja elő. — Kéri a költségvetés elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

Thaly Kálmán: Az államtitkár felvilágosítását tudomásul veszi. Felszólalása azonban nem akadékoskodás, hanem nemzeti épségünknek védelme. Sürgeti a nemességnek magyar szellemben való nevelését. (Helyeslés balfelől).

Rátkay László: kijelenti, hogy az államtitkár beszédje nem győzte meg adatainak alaptalanságáról. — Az nem érv, hogy a vezérkar iratai azért vannak Bécsben, hogy azok kéznél legyenek. Honvédezek okmányainak Budapesten van a helyük. A miniszterelnök tegnap tett kijelentéseire akar reflektálni. Az elnök úr ma rendreutasított egy kitétel miatt.

Elnök: (Csenget.) Az elnöki kijelentéseket ne tessék a vitába bekebelezni.

Rátkay László: Csak azt akarom kikerülni, hogy holnap újra rendre utasítson.

Kubik Béla: Hát még azt sem szabad mondani? (Mozgás, zaj balfelől).

Rátkay László: A honvédség nyelve magyar, úgy hát levelezni ott másképp nem szabad. Elvárja az egész magyar nemzet nevében, hogy ez többé meg ne történjék. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Gromon Dezső válaszolja, hogy a honvédség tisztán a hazafiságot ápolja.

pillantás a térképre. Mi mélyen bent a Fokgyarmatban, az angolok pár órányira Oranje fővárosától: Bloemfonteinből.

Arról, hogy mi Bloemfonteint még az angolok előtt elérjük és így azt megvédelmezzük, tekintettel a távolságra, már szó sem lehetett: a lehető leghamarabb De Wett csapataival egyesülni és így aztán vele egyetemben az angolok további előnyomulását meggátolni. E feladat gyors teljesítésében azonban igen akadályozott bennünket óriási trainünk, mely összes felszerelésünket vitte. Február 27-én elkecseregett harc után Rensburg és Plewman között kezdődött meg a visszavonulás és oly mesterileg lett keresztülvive, hogy bármely híres európai hadvezérnek dicséretére vált volna. Nekem gyakran eszembe juttatta Moreau francia tábornagy visszavonulását a Fekete erdőnél, melyet annak idején a haditörténelemben tanultam.

Általános utunk Oranje keleti részén vezetett Novals-Pont, Springfontein, Wepener, Thaba Nehu, Wynburg irányában.

Célunk: Wynburg körül De Wett és de la Rey csapataival egyesülni.

Márczius 6-án Novals-Pontnál az Oranje folyón a hidat a levegőbe röpitették, a kocikat előre küldtük, mi pedig a folyó északi partján pár napig védelmeztük az utánunk nyomuló angolok ellen. 14-én

Springfonteinben ért az a hír, hogy Bloemfontein már az angolok kezén van és hogy délre és keletre csapatokat is toltak előre, a mi De Wettel való egyesülésünk megakadályozása céljából. Ez okból egészen keletnek fordultunk és 16-án Smitfielddél egyesültünk a Stormberg felől jövő Olivier tábornok csapataival.

Egyesült erőnk kitett ekkor 5—6000 harczost, 10 Krupp-ágyut, 4 Armstrong-ágyut, 4 Maxim-Nordenfeldet és 764 ökörszekeret egy nagy csomó asszonygyal és gyermekkel és összes felszerelésünkkel. Ezeket kellett mindenáron megmenteni.

Bloemfonteinben volt ebben az időben 49,000 angol. Bloemfonteintól délre, keleti irányban — tehát épen a mi baloldalunkba — nyomult előre French tábornok lovas-hadosztályával és bennünket nyomon követte, a kémek jelentése szerint, ca. 10,000 angol. Tehát három oldalról szorított az ellenség, a negyedikre pedig nem lehetett kitérni, mert ott semleges Basutország feküdt.

A feladat nehéz, de dicső volt, és a mint az eredmény megmutatta, ép oly dicső volt a megoldása is.

A trainünk — az ökörszekerek — hossza 24 angol mértföldet tett ki, és ezt kellett nekünk éjjel-nappal oly tulnyomó erő ellen, három oldalról védeni és járatlan utakon, 10—15 méter mély folyómedreken, bokrokon, köveken, át előrevinni. Gyakran

előfordultak, hogy mikor egy szekér a medrek parton lejutott a folyó medrébe, eltört rajta valami, és addig nem lehetett tovább menni, míg azt meg nem igazították, mert a lejáratok oly keskenyek voltak, — hogy csak egy szekér fért el rajta.

Az európai, a ki nem ismeri a dél afrikai ökörszekereket, könnyen hamis fogalmat alkothat magának felőle, azt hiszi, hogy olyanforma, mint a miénk itthon. Nagy tévedés. Azért pár szóval leírom. A bur ökörszekeret legjobban össze lehet hasonlítani egy kerekken járó házzal. Echóformán be van fedve vízhatlan ponyvával és két részre elosztva — a lakó és a podgyász-részre. Van azon minden, a mi egy egyszerű háztartáshoz szükséges. Kerekkei embermagasságúak és hogy könnyen ne düljenek, roppant széles vágányuk. Tekintettel arra, hogy gyakran egész járatlan utakon kénytelenek vele járni, igen erős szerkezetűek. Egy ilyen szekér ot-tani ára 100—120 font sterling, a mi 1200—1400 forintnak felel meg a mi pénzünk szerint. Ezek a szekerek jól felpakolva természetesen igen nehezek és azért legalább 12, de sok esetben 16—18 ökör is huzza. Innen lehet aztán megmagyarázni, — hogy trainünk hossza 24 angol mértföld volt.

(Folyt. köv.)

Gromon Dezső: Minden félreértés elkerülése végett kijelenti, hogy a nemzeti-ségü, nem magyar ajku ezred-eket értette, a horvát, tót ezredek alatt.

Major Ferencz: Ujból hangoztatja a katonai szolgálati év két évre való leszállítását s ebben a hadseregben egyöntetűséget kíván.

Ugron után még Tóth János beszélt röviden s az ülés véget ért.

POLITIKAI HIREK

Főispánok távozása. Beavatott politikai körökből közlik velünk azt a hírt, mely szerint a főispáni karban rövidesen újabb változások következnek el. Négy főispáni szék fog gazdát cserélni. A távozó főispánok között lesz báró Rosner Ervin máramarosi főispán is, kinek helyét valószínűleg gróf Teleki Gyula fogja betölteni.

Élelmezési raktárak. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy Máramaros és Bereg megyében, hol az erdei munkások nagy nehézséggel szerzik az élelmi czikket, állami élelmezési és háztartási raktárakat állítsanak fel, melynek czélja, hogy erdőmunkások és fuvarosok olcsó és jóminőségű élelmezési és háztartási czikkeket s szerszámokat kapjanak. Az első ily raktárat Zsarnóczán állítják fel.

Mikó főispán és a veszett kutya.

— Saját tudósítónktól. —

Mikó Árpád főispánt, kit a közelmúlt marosvásárhelyi véres választás kapcsán oly sűrűn emlegettek — kellemetlen baleset érte. A napokban meg harapta egy kutya, melyről nem volt még megállapítható, hogy vajjon veszett volt-e?

A főispán azonnal a fővárosba utazott, hogy a veszettség ellen óvóintézkedéseket tegyen.

Högyes tanár szombaton megvizsgálta a főispánt s kezelés alá vette. Naponkint eljár most Mikó Árpád a Pasteur-féle intézetbe, de az orvosi gyógykezelést nem hátráltatja az, hogy társaságba járjon.

Tegnap este is megjelent a szabad- elvű körben, ahol kellemetlenségét ő maga beszélte el.

VIDÉK.

Táncostély Hadházon. Vasárnap este kitűnően sikerült táncostélyt rendezett a hadházi uri kaszinó saját pénztára javára. A táncostélyt a Nagyvendéglő összes termeiben tartották meg, amely teljeseen megtelt a hadházi közönség színe-já- val s kitűnően mulatott Veres Tóni debreczeni cigány zenekarának pompás zenéje mellett. A négyeseket ötven pár táncolta. Az estélyen megjelent hölgyek névsorát tudósítónk a következőkben közli velünk:

Asszonyok: Csapó Zsigmondné, Dezső Kálmánné, Farkas Ödönné, Fodor Lászlóné, id. Hadházy Józsefné, ifj. Hadházy Józsefné, Hadházy Istvánné, Hadházy Endréné, ifj. Hadházy Lászlóné, özv. Hadházy Péterné, özv. Hadházy Endréné, Kovács Mártonné, Medgyessy Zsigmondné, Müller Antalné, özv. Molnár Albertné (Debreczen).

Lányok: Bod Piroska, Farkas Anna, Mariska, Fábian Mariska (Debreczen), Hadházy Ilonka, Hadházy Zsuzsika, E ztike, Hadházy Erzsike, Emma, Hadházy Erzsike, Kérészy Vilma, Kovács Erzsike, Kovács nővérek (Debreczen), Kovács Gizike (Nyiregyháza), Molnár Zsuzsika és Esztike (H-Nánás), Sinay Ilonka, Szűts Berta, Tarpai Paula, Váradai Ilonka, Ujvári Ida, Tóth Irma és Irén (Böszörmény), Nagy Amália és Margit (Böszörmény).

A kirabolt katonai raktár. Ugy látszik, a katonai raktáraknak különös varázsereje van a tolvajokra. Legalább ezt mutatja azon körülmény, hogy ez a körülmény, hogy az idei tél folyamán éppen háromszor történt meg az a szinte hihetetlennek látszó dolog, hogy a katonaságtól hemzseggő várba tolvajok törtek ke, hol az egyik hol a másik raktárt dézsmálták meg. A legkülönösebb a dologban az, hogy a raktárak mellett egész éjszaka szuronyos katonák állanak őrt. Vakmerő és jól kitanult tolvajoknak kell hát lenniök, akik ennek dacára megkoczkáztatják a lopást. Legutóbb 2-án éjjel tettek látogatást s a régi templomépületben levő ruharaktárt dézsmálták meg. A raktárból, ahol a katonapékek számára való ruhák, csizmák és fehérművek voltak, eltűnt csaknem minden. Hamarosan meg sem lehetett állapítani, hogy mennyi értékű holmit emeltek el a tettesek. Tény azonban, hogy több ezer koronát érő ruha-féle tűnt el, mert az ellopott ruhadarabok egytől-egyig vadonujak és érintetlenek voltak. A betörésről azonnal értesítette a parancsnokság a rendőrséget. A vizsgálat nem tudta megállapítani, hogy külső vagy belső tolvajok követték-e a tolvajlást; mindössze annyi bizonyos, hogy a betörés éjjel és pedig esti 10 és reggel 4 óra között történhetett.

Nagy tűz Komádiban. Nagy tűz volt vasárnap este Komádiban, mint ottani levelezőnk írja. A kosárfonó tanfolyam helyiségül szolgáló nagy épület melletti fél-szerben, eddig még ismeretlen módon tűz támadt. A félszer pár pillanat alatt lángokban állott, honnan a tűz csakhamar átka- pott a ház nádtetőzetébe is. A csendes időben magasra csaptak az óriási lángkévek a valóságos zarátnok eső hullott a szomszéd házak tetejére. A tűznél csakhamar megjelent a tűzoltóság, mely a lakosság segítségével a legnagyobb erőmegfeszítéssel tudott gátat vetni az elemek pusztító dühének. A kár 2000 korona, melynek háromnegyed- részét a biztosító társaság fedezi.

A tárkányi népitélet.

A betörők büntetése.

— Saját tudósítónktól. —

Tárkány község lakossága — mint nekünk írják — tegnapelőtt éjjel kegyetlen módon állt bosszút két odaváló tolvajon. Meszes József és Kurczinka Mihály a legveszedelmesebb két ember volt Tárkányban, kiknek állandó foglalkozásuk a lopás és rablás volt. A lakosság ugyancsak félt tőlük. A múlt

héten is két vakmerő rablást követtek el, a mi miatt föllázadt az egész község.

Özvegy Gárgyán Andrásné ugyanis a múlt héten vett föl 250 forint kölcsönt a házára, hogy abból a ház tetejét megcsináltassa. A két betörő neszét vette a dolognak s még azon éjjel elrabolták a pénzt a szegény asszonytól. Vasárnap éjjel Szunnyák Márton házába törtek be s a beteg fekvő házigazdát addig kirozták, a mig pénzét át nem adta a két betörőnek. Ennek a betörésnek neszét vették az éjjeli örök, de mert nem mertek szembeszállni a betörőkkel, a korcsmából hívták segítségül az ott mulatozó legényeket, a kik dorongokkal fölfegyverkezve körülvették Szunnyák házát.

Mikor a két betörő távozni akart, a felbőszített legények közre kapták őket s addig verték agyba-főbe, a mig mind a kettő véres koponyával a földre bukott, a honnan nem is keltek föl többet. Az esetnek rögtön híre futott a faluban s a kik meghallották még az ágyaiból is kiugráltak s a már élet- telenül heverő két embert ütötték-verték mindaddig, mig az előljároság elszállította őket. A csendőrség többeket elfogott, kik részt vettek a lincselésben de eddig mindenki álhatalosan tagad, tanu pedig nem akad a nép között.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Hütlen oseléd.** Müller Mária debreczeni szakácsné három és fél évig lakott a gazdaasszonyánál, mikor kitudódott, hogy a bizalommal vissza él. A szakácsné iparkodott nagy bizalomra szert tenni és mikor elérte, hogy mindent nyugodtan nyitva hagyta előtte, elkezdett lopni. Több mint ezerkét- száz korona értékű tárgyat tulajdonított el. A hütlen szakácsné ügyét tegnap tárgyalta a debreczeni törvényszék dr. Oláh Miklós törvényszéki bíró elnöklete mellett. Vádlottat nemes szívű gazdaasszonyának könyörületessége megmentette a súlyos büntetés alól, mert megkárosítójának büntetését nem kívánta, ellenben orgazdaság miatt elítélte a törvényszék Graz Magdolnát 1 havi fogházra, Cziczó Jánosnét 14 napi fogházra, Hubert Józsefet 2 napi és Laboda Irmát 1 napi fogházra, mert Müller Máriának, habár tudták, hogy a tárgyakat lopta, segítettek azokat értékesíteni.

Debreczeni betörők a törvényszék előtt.

Százhárom betörés.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

Debreczen, márcz. 6.

Tegnap délelőtt dr. Dóczi Emil ügyvéd folytatta megszakított védőbeszédét.

Részletesen foglalkozott az 50—103 tételekben foglalt vádpontokkal és Szombati Sándor bűnös szereplését kedvezőbb világitásban tüntette fel.

Végül hatásos védőbeszédét azzal fejezte be, hogy védenézére mérsékelt büntetést kért, hogy négy kicsiny gyermeke részére mielőbb módjában legyen a kenyeret megkeresni.

Szombati Istvánné védelmét dr. Kardos Samu ügyvéd megbízottja terjesztette elő és Szombatinéknak az orgazdaság vádjá alól való teljes felmentését kérte.

Szakál Julia védője: Konrád Sámuel ügyvéd volt, aki védőbeszédében előbb ismertette azon viszonyt, mely Szakál Julis és a banda feje Faragó között fennállott.

Szakál Julist a szerelem áldozatának tekintik, mert Faragót igazán szerette, annak minden szavában bízott, hitt neki. A vádlottá szerelmének jellemzésére elmondta, hogy Szakál Julis előtte nem egyszer említette:

— Amig nem tudtam arról, hogy az uram Faragó öngyilkosság lett, el voltam tökélyve, hogy minden bűnét magamra vállalom.

Szakál Julisnak — ugymond — csupán az az egyedüli bűne, hogy Faragóval háztartásban élt és ezért elegett szenvedett már az egy évet meghaladó vizsgálati fogsága alatt. Legrosszabb esetben bűnpártolás vétségét látja fennforogni. Igasságos ítéletet kér.

Azután mondta el Papp Gáborra vonatkozó védelmét. Védeczével szemben a bünesszöveget megállapíthatónak nem tartja. Papp Gábort csellel hívták az első esetben. Faragóról mindenki tudta, hogy sertéskepű és mikor ez a vett dísznót elhajtani hívta, minden gyanu nélkül követte.

Korlátolt elméjűnek tartja védeczét és azért, hogy a bűnbanda társaságába keveredett enyhe büntetés kiszabását kéri, mert bűne csupán lopás vétségének minősíthető.

Végül Szombati János védelmét Takács Ferenc ügyvéd mondta el. Védecze csupán egy esetben van vádolva, ártatlannak mondja és felmentő ítéletet vár.

A védő beszédek ezzel befejezést nyertek, dr. Szeőke elnök a vádlottakat hívta fel egyenként, hogy a védők által előadottakon kívül kívánna-e még valamit mentességükre felhozni?

Szombati Sándor pár szóval mentette magát és enyhe büntetés kiszabását kérte. A többi vádlottnak nem volt semmi szava.

A főtárgyalást a törvényszék déli 12 órakor felfüggesztette és az ítélet kihirdetésére péntek délelőtt kilencz órát tűzte ki.

SZINHÁZ.

Cyrano helyett — Becsületszó. Tegnap este Cyrano de Bergerac előadására gyűlt be a közönség Thalia templomába. Meg is kezdték az előadást, de Komjáthy János nagy rekedtségével az első jelenésnél nem bírta tovább s abba kellett hagyni az előadást. Cyrano helyett hirtelen a Becsületszó vigjátékot vették elő, amely gördülékenyen folyt le s a szereplők igyekezettel voltak azon, hogy élvezhető előadással kárpótolják a közönséget.

Az új baritonista. Környei Béla, szintársulatunk kitűnő baritonistája — mint régebben megirtuk, — Makó temesvári szintársulatához szerződött. Helyére Komjáthy János szín-

igazgató Székely Jakab Gyulát, a Halasy szintársulatának tagját szerződtette baritonistának.

Műsor változás. Komjáthy János rekedtsége miatt a mára hirdetett *Cyrano de Bergerac* előadása máról szombatra halasztatott. Helyette a szombatra kitűzött *Traviata*, Verdi operája kerül színpadra.

Véres verekedés a Reichsrathban.

— Távirati tudósítás. —

Bécs, márczius 5. Az osztrák honatyák mind tovább mennek a bótrányos jelenetek rendezésében. Immár nem elégszenek meg a szóbeli sértetéseikkel, pofozkodással, eljutottak immár a végző határhoz is — a vérengzéshez.

A mai ülésen történt meg az a hallatlan eset, hogy *Ausztria törvényhozó termét vér mocskolta be.* A politika szenvedélyétől elvakultan véresre vertek egy képviselőt politikai ellenfelei.

Ugy történt a dolog, hogy Fressel cseh képviselő az ülés folyamata alatt az elnöki emelvényre ugrott fel, hogy az elnök kezéből kiragadjon egy iratot: Berger, Malik, Iro és Hoffer német képviselők utána rohantak s lerántották Fresselt.

A többi német képviselők is vérszemet kapva rárohantak Fresselre s agyba főbe verték, úgy hogy az csakhamar vértől elborítva rogyott a földre.

A hallatlan jelenetre természetesen azonnal félbeszakították az ülést.

ÚJDONSÁGOK.

*** Személyi hir.** Schnöpfung Ágoston nagyvárad postai és távirati-igazgatója a tegnapi estén gyorsvonattal Debreczenbe érkezett.

*** Debreczen egészségügye.** Dr. Sárváry Gyula Debreczen város tisztifőorvosa a tegnapi tartott közigazgatási bizottsági ülés elé beterjesztette jelentését Debreczen egészségügyéről. A jelentés szerint: „A közegészségügyi viszonyok február hóban az ezt megelőző hóhoz hasonlóak voltak és attól nem különböztek. Megbetegedések e hónapban is nagyobb számmal merültek fel, azonban a halálozási százalék kedvező volt. A megbetegedések leginkább a légzőszervek hurutos és lobbos bántalmaiból állottak. Hevenyragályos betegségek közül az influenza csökkent. Vörheny, hökhurut, ronszolótoroklob és hasihagymáz szörványosan észleltettek. Hasi hagymázban két, ronszoló toroklobban pedig egy haláleset fordult elő.

*** Vizsgálat az árvaszéknél.** A debreczeni árvaszék ügymenetének megvizsgálására a tegnapi tartott közigazgatási bizottsági ülés Nemes Kálmán és Márk Endre bizottsági tagokat küldötte ki.

*** Hány katona van Debreczenben?** Erre megfelel a közigazgatási bizottság elé beterjesztett polgármesteri je-

lentés. E szerint közshadseregbeli katona van 1517 ember, a honvédség részéről 897 ember, összesen 2414 katona.

*** Zion induló.** Rácz Károly pompásan sikerült új indulót szerzett, amelyet „Zion induló” czimen a Zion táncszestélyén fog bemutatni. Az új indulót Rácz Károly az izraelita énekkar egyik tagjának régi héber dalok gyűjteménye után állította össze és hangszerelte igen sikerülten.

*** Elfogott rablók.** Hirt adtuk tegnapi lapunkban arról a vakmerő rabló támadásról, melyet a sárándi állomás főnöke ellen három ismeretlen, teljesen felfegyverkezett ember elkövetett. A tegnapi nap folyamán már értesítés jött a debreczeni rendőrséghez, hogy a csendőrség a rablókat Lakatos Ferenc, Rostás Demeter és egy eddig ismeretlen nevű hirhede csavargó cigány személyében elfogta és a derecskei járásbíróshoz kísérte.

*** A debreczeni orvos-szövetség** tagjait ez uton kérjük szerdán f. h. 6-án este az „Angol királynő” éttermében tartandó összejövetelen lehetőleg teljes számban résztvenni, mert itt óhajtanók a tisztújítást előkészíteni. Az orvosok.

*** Öngyilkossági kísérlet.** — Tegnap két öngyilkossági kísérlet történt. Egy 25 éves fiatal ember és egy 20 éves leány végzetes tettüket csaknem egy időben hajtották végre a város más-más részében. A fiatal ember reggel érkezett Kolozsvárról, hol kereskedő segéd volt. A vonattól egyenesen a Frohner szállodába hajtatott, hol az emeleti 8-as számú szobát nyitották ki részére. Bezárkózott s nyugton maradt 9 óráig, a mikor a szálloda személyzete erős lövést hallott. A zajra összefutott szállodai személyzet előtt a fiatal ember saját erejéből nyitotta ki az ajtót, azután arcczal borult el a földre. Főbe lötte magát s a lösebből patakzott a vér. A belépő rendőrtiszt szavára felemelte fejét és sóhajtván mondta: — Biztos ur, nagy ügyetlenséget követtem el.

Rövid pár perc alatt három orvost is hívott a megrémült szállodai személyzet, kik megvizsgálták az öngyilkos sebeit és bekötözték. Négy levelet hagyott hátra szüleihez és barátaihoz. A leveleket nem kézbesítették, mivel remélik, hogy az öngyilkos rövid idő alatt felgyógyul. A rendőrség ápolás végett a kórházba szállította.

*** Petőfi Szendrey Julia.** Ily czimen tart felolvasást Kovácsy Kálmán ifju poéta a „Petőfi dalkör” márcz. 15-diki dalestélyén, melyet a jeles dalkör a márczius 15-diki s egyéb szabadság-ünnepok költség-alapjának első megvetésére rendez. A dalos-egylet vezetősége, a dalkör fennállása óta mindig figyelemmel volt arra, hogy a magyar szellemnek és magyar daloknak művelésén kívül a Petőfi-kultusz is ápoltság az egyes előadások és nyilvános szereplések alkalmával. — Irodalmunkat is gyönyörű ösmertetésekkel gazdagította már a Petőfi

dalkör. Két évvel ezelőtt dr. Benedek János „Petőfiről” írott munkáját nyomatták ki az egylet 1000 példányban s a kedves kis füzet úgy elkelt az utolsó szálig, hogy híromdója sem maradt. Tavaly, az emlékeztetés zászálónnapélya pedig dr. Körösi Kálmán: „Petőfi Debreczenben” című értekezését nyomatták ki, mely szintén kedves olvasmányát képei művelt közönségünknek. Azt hisszük, Kovácsy Kálmán munkája harmadiknak sorakozik az eddigiekhez és sok gyönyörűséget fog benne találni mindenki, aki érdeklődéssel viseltetik a lángelkű költő, Petőfi Sándornak egyetlen és igaz szerelme iránt, a kihez dalaiknak legszébbjeit intézte, kinek képével álmodott utoljára, a kinek emlékével szállott hősi sirjába a nagy költő. Bár hogyan itélkeztünk is Petőfi nejeinek életfordulatairól, lehetnek a vélemények különbözők az ő másodszövegi férjhezmenetele felől, annyi bizonyos, hogy a szép, a költői kedélyű — érdekes nő lénye, egész valója és lelke — elválaszthatatlanul van össze forrva Petőfivel s azt tőle elválasztani — míg a költő emléke él — többé soha nem lehet. Mint érdekes dolgot említjük itt meg, hogy városunkban él Szendrey Juliának néh. dr. Horváth Árpád egyetemi tanárral kötött házasságából származott leánya, egy debreczeni honvédszázados ur neje.

*** Több a leány, mint a fiu.** Ha valaki úgy lelkiismeretesen figyelemmel kíséri azt a máskülönbösen száraz statisztikát, amelyet havonként a születésekről a közigazgatási bizottsági ülés elé terjesztenek, meggyőződhetik arról, hogy idővel milyen beese lesz a fiuknak a leányok előtt. Mert ez a statisztika óról-óra konstatálja, hogy az újszülöttek között több a leány, mint a fiu. A múlt hónapban is 98 leány gyermek és 94 fiu gyermek született. Ezek közül 11 halva született. De még a halva szülöttek között is több a fiu, amennyiben azoknak a száma 7, a leányoké meg csak négy volt. —

*** Hymen rózsalánca.** Február hónapban összesen 67 pár kötött házasságot. Ezek közül 40 pár ev. ref. vallású, 4 pár róm. kath., 7 pár izraelita és 16 pár vegyes vallású.

*** Öngyilkosság szerelmi csalódás miatt.** Kenyiczky Zsuzsanna, mint szakácsné szolgált dr. Magyarai Pál ügyvéd Széchenyi utca 35. szám alatti lakásán. Fiatal, csinos, szemrevaló leány volt s így nem is csuda, ha a legények jártak utána. Ámde az ő szíve csak egyet szeretett, aki pedig éppen nem érdemelte meg. A csapodár természetű legény az utóbbi időben egész elhidegült a leánytól s mások szép szemében gyönyörködött. Zsuzsi hasztalan kérte, nem tudta a legényt vissza hódítani. A csalódást nem bírta elviselni, elhatározta, hogy megvált az élettől, a mely számára már úgy sem teremthet örömet. Tegnap délelőtt kilencz óra tájban két pakli kőnes gyufa oldatát megitta. Tíz óra

fele már annyira rosszul lett, hogy gazdasszonya előtt nem titkolhatta betegségeit. Értésítették a rendőrséget, a mely a leányt azonnal a kórházba szállíttatta. Ott részesítették első segélyben, azután a leány már könnyebben érezte magát. Orvosai remélik, hogy a leányt sikerül megmenteni az életnek.

*** Az iparhatóság köréből.** — A rendőrfőkapitányság, mint elsőfokú iparhatóság különböző iparágak önálló gyakorolhatására a múlt hó során huszonöt egyént látott el iparigazolvánnyal. Ezen iparigazolvánnyok kiadásáért 250 korona folyt be a házipénztárba ipariskolai czélokra.

*** Elgázolt gyermekek.** Tegnap délelőtt nagy népesödület támadt a kistemplom előtt. Egy vidéki szekeres atyafi elütött két kis iskolás leányt, akik a lovak és a szekér alól szerencsére sértetlenül, de annál sárosabban kerültek elő. A szekeres elvágatott, de a 44. számú rendőr a pércsi-soronáruló falusiaktól kapott annyi utbaigazítást, hogy nyomára lelhetnek.

*** Általánosan elismerik** úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csillagjegyű répmagjai ritkítják párjukat és össze nem tévesztendőek más utánzótt hasonló védjegyű, de nem impregnált répmagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmulhatatlannak és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha magzsükségletüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

Az ingyen kenyér-osztás.

Debreczen, márczius 6.

A kenyér-osztó bizottság tegnap 784 adag ingyen kenyeret osztott ki a szegények között. Ezt a kenyeret Simonffy Imre kir. tan. városunk szeretve tisztelt polgármestere adta elh. l. násza: a *Ludányi Bay Ferencz ravatalára szánt koszoru megváltásaként.*

Az ő jótékonyága mellett számosan adakoztak tegnap ismét s a humánus czélra szerkesztőségünkhez befolyt adományokat az alábbiakban nyugtázzuk:

<i>A felolvasó estély jövedelme</i>	430 kor. 10 fill.
<i>Fried Emil ur (2-szor)</i>	20 kor.
<i>Berger Jenő ur (2-szor)</i>	10 kor.
<i>Komlóssy Arthur főjegyző ur egy tanulás díját (2-szor)</i>	8 kor.
<i>Ács és kőműves kisiparosok</i>	5 kor. 30 fill.
<i>Márczius 3-án egy házassági évfordulón gyűjtött</i>	4 kor.
<i>Özv. Jákó Mihályné urnő</i>	2 kor.
<i>Cyrano de Bergerac</i>	1 kor.

Összesen: 480 kor. 40 fill.

Legutóbbi kim: 2056 kor. 68 fill.

Összes gyűjtésünk: 2537 kor. 08 fill.

Ezenkívül özv. Dancsházy Jámor Mihályné urnő H. Sámsonból 4 drb 33 kiló sulyu kenyeret, egy magát megnevezni nem akaró debreczeni ur pedig 23 kiló sulyu öt darab kenyeret küldött.

Ma és mindennap délelőtt 11 órakor ingyen kenyér-osztás a városháza udvarán.

TÁVIRATOK.

Elfogott anarkista.

Genoa, márcz. 5. Lavechia anarkistának utasítása volt, hogy a királyi palotát repítse a légből. Éppen a partra szállt, mikor elfogták. Kihallgatásakor mindent tagadott.

A rendőrségnek azonban biztos értesülései voltak Lavechia érkezéséről és szándékáról. Tagadása tehát mit sem használt. A meghiusult merénylet híre nagy szenzációt keltett.

A halott képviselő szíve.

Budapest, márczius 6. Csernátony Lajos képviselő édes anyjától örökölte a tetszhalál iránti féltelmet. Egész életében tartott attól, hogy valaha őt, mint tetszhalottat temetik el. Ezért meghagyta, hogy eltemetése előtt törrel döfjék át a szívet. Most hogy Csernátony a ravatalon fekszik, ezt a végrendeletében is benne foglalt kívánságát teljesítik.

Agyonvert tanító.

Budapest, márcz. 5. Aradról távirják, hogy Nádasdy gróf hadházi birtokán Horváth Kálmán tanítót bosszúból agyonverték.

Ismét halálos párbaj.

Budapest, márczius 5. A halálos végű párbajok száma újból szaporodott egy szomorú esettel. Korneuburgból jelentik ugyanis, hogy ott Milde Károly és Pellacher Károly tartalékos hadnagyok szóváltásból kifolyólag pisztoly-párbajt vívtak s az első lövés után Pellacher szíven találva holtan rogyott össze. A szerencsétlen eset óriási részvétet kelt.

Összeesküvés az olasz király ellen.

Róma, márczius 5. Rió de Janeiroból jelentik, hogy ott tegnap husz olasz anarkistát letartóztattak, mert kiderült róluk, hogy az olasz király ellen merényletet terveztek. Az amerikai anarkisták a portugál király megölését is elhatározták.

Csernátony Lajos végrendelete.

Budapest, márczius 6. Csernátony Lajos végrendeletében vagyonát, körülbelül tizezer frtot, a hirlapírók országos

nyugdíjintézetének s a régi írók és művészek körének hagyta. A temetést a budapesti újságírók egyesülete rendezi a saját helyiségéből, hova a halottat már délután átszállítják. A Csernátony Lajos halálával megüresedett VII-ik kerületi mandátum igen hamar fog új gazdát kapni. Dr. Morzsányi Károly, a kerület régi képviselője lesz az új képviselő.

Mac Kinley beigtatása.

Budapest, márczius 5. Washingtonból jelentik, hogy Mac Kinleyt, az Egyesült-Államok újból megválasztott elnökét tegnap igtatták be újból nagy ünnepélyességgel fényes méltóságába.

Vizáradat Kassán.

Budapest, márczius 5. Kassáról jelentik, hogy a Hernád folyó a hirtelen beállott olvadás következtében annyira megáradt, hogy kilépett medréből és sok utcát elöntött. A vízzel borított utcákon tutajokkal közlekednek.

Kassa, márczius 6. **A Hernád már a nyolczvanezer forintos betongátat is áttörte, a vasuti töltést felszakította s a szántó földeket mértföldekre viz borítja.** Sok száz ember dolgozik, hogy a fenyegető veszedelmet elhárítsa.

Nagy fizetésképtelenségek Bécsben.

Budapest, márczius 5. Bécsi tudósítók jelentése szerint a Ludwigh Vilhelm bécsi vas szerkezetek gyára fizetésképtelen. A cég a múlt század eleje óta áll fönn. A cég 180.000 korona passzívával moratoriumot kért hitellezőitől. Nem kevesebb föltűnést kelt és a gazdasági helyzetet élénken jellemzi, hogy egy másik jelentékeny iparvállalat, a Bachmayer szappangyára kerek egy millió forint teherrel szintén fizetésképtelen lett.

Fiumében öngyilkossá lett magyar.

Budapest, márczius 5. Fiuméből jelentik lapunknak, hogy a Molo Sanielen, egy érkező hajón a partra szálláskor egy idegen utas agyonlőtte magát. Zsebeiben Bleyer Mór névre szóló névjegyeket találtak.

Tüntetés a képviselőház ellen.

Budapest, márczius 5. A munkanélküliek ma ismét tüntetni akartak és pedig ma egyenesen a képviselőház ellen. A főkapitányság, ki értesítést kapott a tervről, már jókor reggel nagy számú gyalog és lovasrendőr csapatot állított a képviselőház elé, hol a bekövetkezendő tüntetés híre meglehetősen izgalmat keltett. Déli 12 órakor Tallian Béla, aki ma elnökölt, megkérdeztette telefonon a főkapitányt, mi van a tün-

tetőkkel, jönnek-e? — mire a főkapitány maga jött a házba jelentést tenni. A tüntetők elmaradtak.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilisre . . .	7.49
„ októberre . . .	7.64
Rozs áprilisre . . .	7.30
„ októberre . . .	7.65
Zab áprilisre . . .	6.26
Tengeri májusra . . .	5.20
„ júliusra . . .	5.34
Amerika változatlan.	

VEGYES.

A német császár és a fényképész. Vilmos császár legutóbbi hamburgi időzése alkalmával a következő kedves epizód esett meg. A császár Hamburgban levétette magát angol egyenruhában. A császár észrevette, hogy a fényképész a gép beállításánál zavarban van és mintha mondani akarna valamit. Odaszólt tehát neki, hogy ne rösteljen neki utasításokat adni, mert ő azt akarja, hogy a kép jó legyen. A fotografus erre nekibátorodva, így szólt: — Felség, sziveskedjék a száját jobban becsukni.

Vilmos császár erre nevetve felelt:

— Jól van! Vili, fogd be a szádát, a fényképész ur parancsolja!

Orosz tanulók kivégzése. Oroszországból megdöbbenő hír érkezett. Megirtuk, hogy a kievi egyetemnek 183 tanuló-ját a zavargások miatt büntetésből besorozták katonának. Ezek közül tizenötöt halálra ítélték, mert nem akarták az esküt letenni. Senki sem hitte azonban, hogy a halálos ítéletet végre fogják rajtuk hajtani. Általános volt a vélemény, hogy a császár megváltoztatja a büntetés száműzetésre. Fájdalom, nem így történt. Mint egy magánlevél jelenti Oroszországból, mind a tizenöt tanuló felakasztották. Az orosz lapok persze mélységesen hallgatnak a dologról.

Sulyosított büntetés. A legborzasztóbb büntetés, a mit a törvény a gonosztevőkkel szemben alkalmaz, kétségkívül a halálbüntetés. Nálunk a kötél általi halál. Hogy ezt azonban sulyosítani is lehetne, az illetékes jogászöröknek eszébe sem jutott. Másként van Amerikában, a honnan most azt jelentik, hogy ott egy embert sulyosított kötél általi halálra ítélték. Vermontban Frank Shaw megölte Hoffmann Sherifet. A bíróság a gyilkost kötélhalálra ítélte, a melyet azonban csak 1903-ban fognak végrehajtani rajta. Addig a bűnös kényszermunkát fog végezni, az utolsó 3 hónap kivételével, melyet magánzárkában tölt.

Amerikába kivándorolt falu. — Amióta ismét szürnyü mértékben ütött be az éhínség Olaszországba, az Amerikába való kivándorlás hallatlan mértéket öltött. Maga az olasz kormány segíti elő a kivándorlást, mert az éhínség által sújtott területeken, nevezetesen Apulián és Kalábrián képtelen segíteni. A kivándorlás dimenziói-

ról ad képet egy rövid hír, a mely szerint tegnapelőtt egy egész falu apraja-nagyja utra kelt, hogy munkát keressen Amerikában. Cerdomarenek hívják a községet, amely most hirtelen elnéptelenedett. Mindössze tizenegy ember maradt benne, a többi Braziliába vitorlázott. A visszamaradt tizenegy is csak azért maradt ott, hogy a kivándoroltak házáira, földjeire ügyeljen.

A vadászó tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban a felsőmagyarországi Vichodna nevű község erdejében. Podravnyik Antal vichodnai lakos egyike volt a legöregebb és leghíresebb orvvadászoknak, aki ugyszólván egész életét az erők sűrűjében a vadak pusztításával töltötte el. Egy fia volt az öregnek, akit szintén a saját mesterségére nevelt, ezt azonban egy szerencsétlen lesállítás alkalmával egyik társa véletlenül agyonlőtte.

Az öreg azóta unokáinak nevelésével töltötte idejét, kik közül a legidősebbet, a 16 éves Podravnyik Mihályt tanította be az orvvadászatra. A múlt szombaton is kiment az öreg az unokájával s a csapás után indulva, egy hatalmas vadkanra bukkantak. Az öreg célba vette az agyaras vaddisznót, de most az egyszer célt tévesztett. A felbőszült vadkan egyenesen az öreg felé tartott. Az unoka, amint észrevette, futásnak eredt, ott hagyta az öregot, akinek már nem volt annyi ideje, hogy fegyverét újból megtöltse.

Este felé hiába várták haza az öreg Podravnyikot. Keresésére indultak s meg is találták az erdőben iszonyu vértócsában, föltépett testtel és összemarczangolt ábrázattal. Mellette hevert régi fegyvere is, de darabokra törve. Ugylátszik ezzel akarta levérni a vadkant, de ereje elhagyta s ő maga áldozatul esett a felbőszült állatnak. Az öreg vadászó tragikus halála mély megdöbbenést keltett mindenfelé, különösen tanítványai sajnálják, akik rendkívüli ügyes embernek ismerték az elhunytat.

Kiderített gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Relytélyes gyilkosságnak jutott nyomára a napokban a bánáti csendőrség, a melynek tettese azonban ez idő szerint még bu dosásban van. A görög-keleti szerbek utolsó farsangján történt, hogy Dalovon az odaváló fiatalság bált rendezett. A bálon jelen volt Kurmics Illés dalovoi szállási lakos leánya is, akit egyik szállási szomszéd legény Gágity Milutin kísért el a bálra. Hajnalban, a mikor a mulatság már oszlófélben volt, Gágity a leánnyal elindult haza a szállásra, de el nem érhetek házáig, mert a leány utközben eltűnt, a legényt pedig a ki kísérője volt a leánynak, reggel szétzuzott koponyával halva találták a szállások között.

Az eset nagy izgatottságot keltett és nemcsak a csendőrség, hanem az eltűnt leány szülei is, valamint az agyonvert legény rokonai is erélyes nyomozást indítottak a relytélyes eset kiderítésére. Tegnapelőtt ez ügyben váratlan fordulat állott be. Az eltűnt leány ugyanis teljesen lerongyosodva, összetépett ruhával betegen érkezett haza szüleihez. A leány elmondta, hogy a mikor Gágitytal hazafelé mentek, egy kocsi jött utánok, melyen két legény ült, ezek a vele jött Gágityot leütötték, őt pedig

megkötözve kocsihoz tették és elvitték Szerémbé. A falut nem ismeri, ahova vitték s ahol egy hétig tartották mert éjjel érkeztek oda és vissza is éjjel hozták egész Pancsováig, ahonnan gyalog tért haza. Rablóját nem ismeri, csak annyit tud, hogy az egyiket Joelónak, a másikat pedig Milivajnak hívják, kikről pontos személyleírást adott. Azt is hallotta a legényektől, hogy keresik őtet s azért is bocsátották el. A csendőrség a leány vallomása alapján most széleskörű nyomozást indított a gyilkos leányrablók kézrekerítése iránt.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Szemölcsopisztító. A szemölcs leggyökeresebben eltávolítható orvosi műtét által, de aki ettől fél, megpróbálhatja a szemölcs pusztítását a következő szerrel: 1 gramm salicylsavat, 1 grm. alkoholt, 3 gr. kénsavas éthert és 5 gr. kollódiomot kell a gyógyszerárban összekevertetni és ezzel kétszer naponként beecsetelni a szemölcsöt, míg az összezsugorodik és könnyen kiemelhető. A helye azonban sokáig megmarad.

Hajhullás ellen. Tessék használni a china-pomádét. Alkatrészei 8 deka veres china és 8 deka mandulaolaj. A chinát finomra kell törni és kevés mandulaolajjal jól eldörzsölni s azután a többi mandulaolajjal összekeverni. E keverékhez adunk még 60 gr. tisztított és megolvastott marhavelőt s míg kihül, addig dörzsöljük, közben valami szagos olajjal illatozzuk. — A hajszálak végének hasadozása ellen is használ, mert annak oka nem a moly, hanem a haj szárazsága.

Közönség köréből.

Séta a sárban.

Tekintetes szerkesztőség!

Az ideiglenes vasuti indóház előtt, mivel ez a terület kikövezve nincs, olyan nagy sár van, hogy bokáig gázol benne az ember. Hogy az utazó közönség érdekében eddig nem tettek ez irányban semmit, már magában véve hiba volt, ámde nagyobb hiba az, hogy most, mikor már tudjuk, hogy az ideiglenes állomást még csaknem másfél évig fenntartják, most sem történik intézkedés.

Debreczen város és közönsége érdekében is kívánatos volna, ha megmentenék s megkímélnék a közönséget attól, hogy bokáig gázoljon a sárban, ha az állomáshoz akar jutni.

Egy ügyvéd.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

Dércziné örömmel hallotta az inástól, hogy a szép özvegy látogatásra a szokatlan időben is elfogadja.

— Jöjjön Anna asszony! — szolt a háziasszonya felé fordulva, akit rendszerint csak így szólított. Maga is jöjjön be velem.

— Mi lesz most itt, gondolta magában Anna asszony.

Amint az inas vezetése után két szobáig keresztül mentek, a harmadikban találták Darinkainét. Izléses pongyolában volt. Nyugalommal várt rájuk s a hintaszékben ült, mikor beléptek hozzá.

De ez a nyugalom pillanat alatt megváltozott. Darinkainé egyszerre sápadt lett. Mindenkit várt, csak éppen azt nem, aki belépett hozzá.

— Ugy-e bár asszonyom meglepi önt, hogy én látogatom meg. Mikor elfogadott nem is hitte, hogy én jövök önhöz.

Darinkainé a nehéz helyzetben is gyorsan feltalálta magát. Tudta, hogy neki nem szabad erélyesen, vagy pláne erőszakosan fellépni Dérczinével szemben. Sőt éppen ellenkezőleg udvariasnak kell lennie. Ugy fog tenni, mintha semmi sem történt volna, vagyis inkább úgy, mintha semmit sem tudna arról, ami történt.

A hintaszékből felállott és Dércziné elé sietett. Ajkaira mosolyt erőszakolt és kezét nyújtotta váratlan vendégének.

— Hogyan édesem, te vagy? Igazad van, mindent, csak éppen azt nem vártam, hogy hozzád legyen szerencsém.

— Nagy dologban jöttem asszonyom.

— Az ég, drágám, mi lett, hogy így beszél? Hát nem voltunk mi mindig egymás hivei, őszintén, igazán szerető barátok, nem tegeztük-e mi egymást mindig? És te most mégis asszonyomnak szólítasz.

— Megtalálta ön annak hamarosan a magyarozatát.

— Beszélj, kérlek, egészen aggodalomba ejtetted.

Helyiely kínálta meg Dérczinét, de Anna asszonyra rá sem hederített, mintha észre se venné.

— Tudja ön azt nagyon jól asszonyom, hogy mi történt velem.

— Csupán annyit édesem, hogy az uradtól külön élsz. De talán csak nem gondolod, hogy emiatt én ellenszenvvel viseltem irántad, neheztelek rád s megtagadom a régi barátságot? Sőt ellenkezőleg. Végtelenül örülök, hogy megtiszteltél látogatásoddal. Nagyon szívesen és örömmel fogadlak.

— Folyt. köv. —

MULATTATÓ.

Az volt.

- Voltál a bálon?
- Voltam.
- Mutatósne az új öltözékben volt?
- Nem igen láttam, hogy öltözék lett volna rajta.
- Nos, az volt az új öltözéke.

NYILTÉR. *)

E hó 2-án valaki főnököm: Knuth Károly ur előtt Budapesten azzal vádolt, hogy üzletét a farsang három utolsó napján zárva tartottam s ezt az iroda ajtajára kifüggesztettem. Miután főnököm vonakodik az illetőt megnevezni, ezennel felhívom, lépjen ki a sötétség leple alól s bizonyítsa be állítását, mert addig egy alávaló jellemtelen Denunciáns-nak tartom.

Debreczen, 1901. évi márczius 6.

Szabados Vilmos,
mint a Knuth czég üzletvezetője.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

„Trilby” perszajó

Kiadó lakások.

Egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti és két szobából álló földszinti helyiség azonnal kiadó. Biedermann-palota
Piacz-u. 42. sz.

HIRDETÉMÉNY.

A Debreczeni Első Takarékpénztár LV. évi rendes közgyűlését

1901. évi márczius 17-én délelőtt 10 órakor

Debreczenben, saját üzleti helyiségének tanácstermében (2. emelet) tartja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1900. üzletéről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozás e tárgyakban; az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok módosítása.*
5. A nyugdíjszabályok módosítása.
6. Három felügyelő-bizottsági tag választása.
7. Két felügyelő-bizottsági pót-tag választása.

A mérleg és a nyereség-felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a folyó 1901. évi márczius hó 9-től fogva a pénztár helyiségében — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők.

Alapszabályaink 26-ik §-a értelmében e közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal bírnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1900. december 31-ig bezárolag, a részvénykönyvbe bevezetettek.

* Miután az alapszabályok módosításához — a 31. §- szerint megkivántatik, hogy az összes részvények felénél több képviselve legyen; a t. részvényesek felkéretnek, hogy a közgyűlésen megjelenni — vagy magukat képviseltetni sziveskedjenek. (Utánnomás nem díjazatik)

Apró hirdetések.

Díja : 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Schmidt S. zongora és hangszerkészítő. Elvállal mindennemű hangszerek és zongorák javítását, hangolását szakszertű pontossággal, jutányos árban.

Kerestetik 400-500 holdas gazdaság haszonbérbe. Czim: Vágó Andor utóda czégnél, Főtér.

Timár-u. 44. sz. 3 szobás utcai lakás Május 1 re kiadó.

4 szobás utcai uri lak kiadó. Szép udvar, jóvizű kút az udvarban. Értekezhetni: Csapó-utca 11. szám, Tegdes Károly szabóüzletében.

Fűszerüzlet élénk forgalmi helyen dohánytő adéval és ital méréssel egybekötve más vállalat miatt átadó. Czim a kiadóhivatalban.

Körte kilónként 24 krajczárért, nagybani vételnél engedményvel ajánl Váray József kereskedése.

Tea vaj legfinomabb 1 kg. 1 frt. 20 krajczár Gróf Dessewffy Bárd Szent-Mihályi uradalmából. Kapható: Czeglédy és Polgárnál.

A vén kertben 60 szám Karu felől, igen alkalmas ház és szőlő azonnal eladó.

Köhögés ellen Pemeteftű czukorka Borsy czukrárdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Maison Steiner új női divatterem Piacz u. 85. (Miklós utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

Szepes sóstó tőzsomszédjában a város felől 21 bold tanya föld rajtaleyő épületekkel eladó vagy bérbe kiadó, vasúti állomás. Értekezhetni Fűvészkert utca 11. szám-alatti tulajdonosnál.

A ki olesó és inom szemüveget, vagy zwickert akar, ne vegyen addig míg Fögel Gyula órák és optikusnál meg nem nézte. Olesó zsebórák és ókszerak jóállás mellett. Törhetetlen óraüvegek darabja 50 kr. Üzlet: Corsó kávéházzal éppen szemben. Órák szemüvegek olesó és jó javítása.

Biztosíték képes középkori keresztény férfi. pénzbeszedői vagy raktárnoki állást keres. Czim a kiadóba

Varga Károly-fele nagy butoraktári helyiség Széchényi-utca 15. szám egy vagy két boltnak ugy, a földszinten, udvarban lakás kiadó. Értekezni az emeleten.

Egy utcai lakás butorral vagy a nélkül azonnal kiadó Egy szobabutor eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Katona keztyük mosása javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Fazekas Kálmán festék és olaj üzlete Hatvan-utca 4. Ajánlja frissen érkezett árúit u. m.: száraz és olajban törött festékek, eny, gyorsan száradó firnisz, Linoleum és borostyán szobapadló fénymáz, bronzok, olajok, lackok és kék uszó kenőcs stb. stb.

Vetőgépek alighasznált, olcsón Klein Jakab gépraktárosnál, Piacz-utczn 26., nagytőzsde udvarán. Legmagasabb árban vessz ócskavasat és minden fémét.

Fűszerüzlet a Homokkertben, forgalmas helyen (II. járás 179. sz.) felszereléssel együtt kiadó.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-utca 37. szám.

10 nyilas föld az ebesen tanyával együtt eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám alatt.

Gyarmathy János mé-száros Dégőföld-tér 9. sz. (Csapó u. sarak) Húsárak: I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. 1 kgr. rostélyos 5 szeletbe. Friss és fűtölt sertéshús napi folyó árnál 4 krral olcsóbban. Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli és aszvalade drbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. **Fűzlet: Bethlen-utca 29.** (saját ház). Itt a húsárak: I. r. 48 kr. II. r. 40 kr.; itt is mindenféle hentes czikkeek kaphatók **Vendéglősöknek megfelelő áron edmény!**

Első debreceni ruggyanta bélyegzőgyár és vésőműintézet

Krausz József Kossuth-u 7. Készít mindenféle bélyegzőket gyorsan pontosan és olcsón 1 felszerelt bélyegző 2 kor.

Üvegáruk osomagolására szükséglenő Cr. 10-20 waggonrakomány tiszta és hosszú

zsúpszalma megvételre kerestetik.

Írásbeli ajánlatok:

Pausz Tivadar üveggyáros czimén, **KASSA.**

MIHALOVITS J. gyógyszer-tára
a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény úde szint kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcbőrt. Kifűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rissporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Oróme a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt údév széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsza s cróme színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacscsal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Am általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által lajánott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

